

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

УДК 81'367:811.133.1

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-2-19>**Ольга МІТЕНКО,***orcid.org/0000-0002-2913-7962*

доктор філософії,

завідувач кафедри романо-германських мов центру мовної підготовки

Навчально-наукового гуманітарного інституту

Національної академії Служби безпеки України

(Київ, Україна) *mitenkoolya@ukr.net***РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕМА-РЕМАТИЧНОЇ ПРОГРЕСІЇ
У ФРАНЦУЗЬКИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ**

У статті прослідковано реалізацію тема-рематичної прогресії у французьких публіцистичних тестах (на матеріалі французьких періодичних видань *Le Figaro*, *Le Monde*). Автором розглянуто загальні характеристики та структурні особливості французької газетної статті, серед яких доцільно виділити наступні: кожне французьке видання є направленим, має свою цільову аудиторію та висвітлює події з тієї позиції, яка їм ближча та яку вони підтримують. Витримки важливих статей у французькій газеті представлені на шпальтах, із зазначенням сторінок, на яких можна з ними ознайомитися. Кожна французька газета поділена на рубрики, розташування статті на газетній сторінці свідчить про її важливість: статті розміщують у порядку від більш важливих, до менш важливих. Власне сама стаття складається з таких структурних компонентів: заголовка, підзаголовка, врізка, вступ, основний текст статті, кінцівка. Автор детально проаналізував кожен із зазначених структурних компонентів та відстежив їх роль у розгортанні тема-рематичної прогресії.

Окрім цього у статті розглянуто явище актуального членування речення, що належить до сфери комунікативного синтаксису, в межах якого речення трактується не на основі традиційного формально-граматичного членування, а на основі смислового, актуального членування.

Під терміном «актуальне членування речення» розуміємо поділ речення на нову інформацію (рему) та вже відому з контексту (тему). У статті наведено характерні особливості актуального членування, до яких відносимо наступні: актуальне членування реалізує себе виключно у мовленні, в межах синтаксичної конструкції; визначає комунікативне навантаження речення; його межі нефіксовані на письмі, воно не збігається із формально-синтаксичним членуванням; уточнює значення своїх одиниць, зокрема, виявляє віднесеність до категорії означеність/неозначеність; тісно пов'язане із семантичною структурою речення і його лексичним наповненням; йому притаманні специфічні засоби вираження (порядок слів, інтонація, використання часток та ін.); не є довільним, оскільки певним типам речень (залежно від формальної організації, лексичної й семантичної структури) характерний відповідний тип актуального членування.

Ключові слова: актуальне членування речення, комунікативна мета, комунікативний синтаксис, смислове членування, тема, рема, публіцистичний текст.

Olha MITENKO,*orcid.org/0000-0002-2913-7962*

PhD,

Head of the Department of Romano-Germanic Languages

of Language Training Center

Educational and Scientific Humanitarian Institute

of the National Academy of Security Service of Ukraine

(Kyiv, Ukraine) *mitenkoolya@ukr.net***IMPLEMENTATION OF THEME-RHEMATIC PROGRESSION
IN FRENCH PUBLICISTIC TEXTS**

The article traces the implementation of the theme-rhematic progression in French journalistic tests (based on the material of the French periodicals *Le Figaro*, *Le Monde*). The author considered the general characteristics and structural features of the French newspaper article, among which it is appropriate to highlight the following: each French publication is targeted, has its own target audience and covers events from the position that is closer to them and that they support. Excerpts of important articles in a French newspaper are presented in the columns, with an indication

of the pages on which they can be read. Each French newspaper is divided into sections, the location of the article on the newspaper page indicates its importance: the articles are placed in order from more important to less important. Actually, the article itself consists of the following structural components: title, subtitle, inset, introduction, main text of the article, conclusion. The author analyzed in detail each of the specified structural components and tracked their role in the unfolding of the theme-rhematic progression. In addition, the article examines the phenomenon of topical sentence structure, which belongs to the field of communicative syntax, within which the sentence is interpreted not on the basis of traditional formal-grammatical structure, but on the basis of semantic, topical structure.

By the term "actual sentence structure" we understand the division of a sentence into new information (rheme) and already known from the context (theme). The article presents the characteristic features of the actual article, which include the following: the actual article realizes itself exclusively in speech, within the limits of the syntactic structure; determines the communicative load of the sentence; its boundaries are not fixed in writing, it does not coincide with the formal syntactic structure; clarifies the meaning of its units, in particular, reveals belonging to the definiteness/uncertainty category; closely related to the semantic structure of the sentence and its lexical content; it has specific means of expression (word order, intonation, use of particles, etc.); is not arbitrary, since certain types of sentences (depending on the formal organization, lexical and semantic structure) are characterized by the corresponding type of actual clause.

Key words: *relevant sentence structure, communicative purpose, communicative syntax, semantic structure, topic, rheme, journalistic text.*

Постановка проблеми. Засоби смислового виділення у реченні завжди становили інтерес для мовознавців, адже смислове виділення займає ключову роль у досягненні комунікативної мети. На сьогодні мовознавцями напрацьовано значну кількість теоретичного та практичного матеріалу з цього питання, чималий пласт інформації стосовно актуального членування речення, що дозволяє розширити дослідження зазначеної проблематики.

Аналіз досліджень. У сучасній лінгвістиці склалася традиція пов'язувати виникнення вчення про актуальне членування речення з концепцією французького лінгвіста Анрі Вейля. Саме його термінологія (*вихідний пункт висловлення та кінцевий пункт висловлення*) лягла в основу сучасного вчення про актуальне членування речення. Власне термін «актуальне членування речення» вперше використовує В. Матезіус – голова Празького лінгвістичного гуртка, який взяв за основу погляди А. Вейля, дещо їх переосмисливши. Попри це, В. П. Даниленко, опрацювавши наукові доробки лінгвістів другої половини XVIII ст. – початку XIX ст. (Ц. Дюмарсе, Н. Бозе, Ш. Бато, Дж. Монбоддо, Й. Аделунг, К. Беккер та ін.) зазначає, що вони вживали такі терміни, як *штучний підмет та штучний присудок, логічний суб'єкт та логічний предикат*, що свідчить про те, що науковці вже тоді намагалися пояснити причини зміни прямого порядку слів у реченні і простежували те, що сьогодні ми називаємо актуальним членуванням речення (Огієнко, 2018: 27). Явище актуального членування речення досліджували такі мовознавці: К. Г. Крушельницька, А. П. Загнітко, О. О. Лаптева, Т. М. Ніколаєва, І. І. Ковтунова, О. Б. Йокояма, В. Є. Шевякова, Н. С. Валгіна, Ю. Я. Бурмистрович, Н. З. Котепова, Н. В. Лешкова.

Виклад основного матеріалу. У ході розвитку теорії актуального членування у лінгвістиці для позначення того ж явища використовується ряд інших термінів: *комунікативне членування, смислове членування, контекстуальне членування, предикативне членування, тема-рематичне членування, логіко-комунікативне членування, функціональна перспектива речення, комунікативна перспектива речення*. Термінологічні варіації мають також і структурні компоненти актуального членування, а саме: *основа та ядро, логічний суб'єкт та логічний предикат, психологічний суб'єкт та психологічний предикат, основа висловлення та предикована частина, тема та рема, тема та основа, тема та привід, дане та нове, відоме та повідомлюване, тема та кінцева частина, підґрунтя та фігура* тощо. Найуживанішими на сьогодні є терміни *тема та рема*, якими ми й оперуватимемо у нашій статті. Під ремою, ми розуміємо актуально значущішу, нову інформацію, під темою – вже відому.

Актуальне членування, відтак, тлумачиться, як виокремлення у реченні вихідної частини повідомлення – теми (даного), і того, що повідомляється про неї – реми (нового). (Загнітко, 2001: 130). Це таке членування, при якому береться до уваги комунікативне завдання в кожному конкретному акті мовлення.

Характерними особливостями актуального членування речення є наступні:

- 1) належить до сфери комунікативного синтаксису;
- 2) можливе лише в межах синтаксичної конструкції;
- 3) реалізує себе лише у мовленні, оскільки в мові є потенційним;
- 4) встановлює комунікативне навантаження речення;

5) бінарне, має дихотомічний характер;

6) його межі рухливі, нефіксовані на письмі (здебільшого), залежить від інтонації, порядку слів, інших актуалізаторів, не завжди збігається із формально-синтаксичним членуванням;

7) уточнює значення своїх одиниць, зокрема, виявляє віднесеність до категорії означеність/неозначеність;

8) тісно пов'язане із семантичною структурою речення і його лексичним наповненням;

9) йому притаманні специфічні засоби вираження (актуалізатори): порядок слів, інтонація, використання часток та ін.;

10) не є довільним, оскільки певним типам речень (залежно від формальної організації, лексичної й семантичної структури) характерний відповідний тип актуального членування (Загнітко, 2001:152).

Отже, у мовознавстві під актуальним членуванням речення розуміють його поділ на дві смислові частини – тему та рему, одна з яких (тема) є носієм відомої інформації або ж впливає з контексту, а друга (рема) є носієм нової. Завдяки актуальному членуванню речення відбувається рух думки від даного до нового та досягається поставлена мовцем (автором письмового повідомлення) комунікативна мета.

Перш ніж перейти до детального аналізу теми та реми у французьких публіцистичних текстах, варто зазначити певні загальні характеристики та структурні особливості французької статті, які також беруть участь у представленні читачеві нової інформації та загалом впливають на її сприйняття. Відтак, важливе значення має саме видання. Наприклад, якщо це газета «Libération», то для французького читача одразу зрозуміло, що це соціалістичне видання. «Le Figaro» – видання, що відображає точку зору поміркованих правих партій, «Le Monde» – газета ліволіберальних поглядів. Відповідно, кожне видання висвітлюватиме події з тієї позиції, яка їм ближча та яку вони підтримують. Витримки важливих статей у французькій газеті будуть представлені на шпальтах (à la une), із зазначенням сторінок, на яких можна ознайомитися з цими статтями. Кожна французька газета поділена на рубрики, які також відіграють важливу роль у комунікативному плані, адже несуть інформацію стосовно того, до якої сфери життєдіяльності відноситься стаття: політика, міжнародні відносини, спорт, відпочинок тощо. Розташування статті на газетній сторінці свідчить про її важливість. Так, редакційна стаття (article de fond) традиційно розміщуються на першій сторінці. Інші статті можуть бути розташовані у

верхній частині газетної сторінки або в «підвалі». Статті, що знаходяться у «підвалі» є менш важливими аніж ті, що розміщені у верхній частині.

Умовно структуру французької статті можна поділити на такі структурні частини: заголовок (назва); підзаголовок; врізка (лад); вступ (1 абзац); основний текст статті; кінцівка.

Зупинимося більш детально на зазначених структурних елементах. Виділяють два типи статей: із заголовком та без заголовку.

Переважна більшість французьких статей все ж має заголовки. Французькі публіцистичні тексти можуть мати заголовок, який в чіткій конкретній формі висловлює основну думку, концепцію, задум автора.

За своїм смисловим навантаженням заголовки поділяються на такі, що несуть у собі:

– тему (презентація того, про що йтиме мова у статті);

– ідею (авторську модальність).

Наведемо приклади заголовків, які є темою:

1. «Irak : un militaire ukrainien tué, deux autres blessés» (Le Figaro);

2. «Peines de prison à vie pour trois membres du Hamas» (Le Figaro);

3. «Deux membres du Fatah abattus» (Le Figaro);

4. «Explosion de sept bombes annoncées par l'ETA : cinq blessés légers» (Le Figaro);

5. «Le Japon frappé par un violent typhon : cinq morts» (Le Figaro).

Такі заголовки найчастіше зустрічаються у статтях, що носять винятково інформативний характер та мають на меті передачу певного повідомлення. Авторська оцінка в таких заголовках не простежується і визначити ставлення автора до піднятої проблематики неможливо.

У деяких статтях автор лише називає проблему, вирішення якої наводиться у тексті. Проблема може також бути поставлена у формі запитання, тобто це статті з певною проблематикою, вони несуть у собі конкретну ідею. Наприклад:

1. «Les voitures roulant au GPL sont-elles dangereuses?» «Viol collectif en Inde : on procède pour l'exemple?» (Le Monde);

2. «La route de Nord-Est. L'autre canal de Suez?» (Le Monde);

3. «Mariage gay et AMP : diviser pour mieux régner» (Le Figaro);

4. «Des investissements massifs dans le Grand Nord» (Le Monde).

У таких заголовках вже простежується особистість автора, однак його ставлення до проблематики не виражене. Вирішення проблеми запропоновано безпосередньо у самій статті.

Досить часто трапляються і такі випадки, коли заголовок статті завуальований метафорично чи метонімічно. Останній тип заголовку приймає форму одного з речень чи висловлювань, або навіть словосполучення, які зустрічаються у тексті і, таким чином, назва ніби є представленням усього тексту. Наприклад:

1. «L'Elysée prend la main» (Le Monde);
2. «Israël. La chute des seigneurs» (Le Monde);
3. «Latinos contre gringos» (Le Monde);
4. «Chine. La montée en puissance» (Le Monde);
5. «Pour toi, j'ai tué» (Le Figaro).

У таких заголовках можна чітко простежити оцінку автора, його суб'єктивне ставлення до піднятої проблематики. Так, у першому та четвертому прикладах оціночний ефект досягається шляхом використання зниженої лексики.

Заголовок є невід'ємним компонентом статті. Він несе в собі риси того явища, яке викликало інтерес в автора та спонукало його до написання статті. Заголовок є узагальненням змісту всього тексту, він ніби фокусує увагу читача, готує його до сприйняття подальшого викладу матеріалу. Заголовок набуває статусу інформаційного центру: він не лише вказує на зв'язок зі змістом статті та характеризує останню, але й сам насичений змістом. Відповідно, заголовок несе в собі рематичну, нову, інформацію, а отже, аналіз тема-рематичної структури тексту варто починати саме із заголовка.

Наступним структурним компонентом французької статті є підзаголовок. Варто одразу зауважити, що не всі статті містять цю структурну складову. Ми розглянули приклади підзаголовків та спробували простежити взаємозв'язок заголовка та підзаголовка:

1. «Viol collectif en Inde: on procès pour l'exemple?»

Les agresseurs de l'étudiante décédée samedi ont été inculpés hier. Ils risquent la pendaison (Le Monde).

У наведеному підзаголовку бачимо конкретизацію заголовку. Автор уточнює що саме він має на увазі під «груповим звалтуванням».

2. «L'Elysée prend la main»

A la demande de Nicolas Sarkozy, un coordonnateur national vient d'être nommé pour mieux lutter contre le terrorisme. Confié à Bernard Bajolet, diplomate atypique, ce poste renforce le contrôle présidentiel sur les services secrets (Le Monde).

У заголовку до цього прикладу простежується лише критична оцінка автора, про що ж сама стаття читачу залишається лише здогадуватися. У підзаголовку визначається тема статті – мова йтиме про створення, за вказівкою Ніколя Саркозі, нової посади міжнародного координатора, на яку призначили Бернара Божоле.

3. «Israël. La chute des seigneurs»

Même s'il semble encore tirer partout les ficelles, les échecs et les bavures en cascade ont donné un coup à la légende du Mossad tentaculaire et tout-puissant (Le Monde).

Як і в попередньому прикладі, заголовок не передає змісту статті. Зрозуміло, що мова йтиме про невдачі, однак, які саме? У підзаголовку відбувається конкретизація – мова йтиме про невдалі операції ізраїльської спеціальної служби Моссад.

4. «Latinos contre gringos»

Washington a perdu de son influence dans son arrière-cour. De nombreux pays du sous-continent basculent à gauche et l'année électorale 2006 devrait confirmer la tendance (Le Monde).

У заголовку автор використав зневажливу форму звертання до американців, висловивши, таким чином, власне ставлення, однак дає розуміти уявлення про зміст статті. З підзаголовка стає зрозуміло, що мова йтиме про втрату США своїх позицій у Латинській Америці.

5. «Chine. La montée en puissance»

Le Guoanbu, spécialisé dans l'espionnage économique et financier, déploie ses antennes tous azimuts, autant en Asie qu'en Occident... Une efficacité qui impressionne (Le Monde).

Як і в попередніх прикладах, у підзаголовку відбувається конкретизація: автор пояснює, яким саме чином Китай зазнає підйому – шляхом зміцнення позицій своєї розвідувальної служби в країнах Азії та на Заході.

Отже, підзаголовок в свою чергу є носієм рематичної інформації. Він може бути продовженням назви статті, уточнювати її, за умови, якщо заголовок не є завуальованим. Якщо ж назва незрозуміла, то у підзаголовку визначається основна проблематика статті.

Ще одним структурним компонентом французької статті є врізка (лад). Саме у цій частині автор подає рематичну інформацію у стислій формі. Завдяки врізці можна зрозуміти стислий зміст статті, не читаючи її повністю. Наприклад:

Les espions chinois du Guoanbu ont pu pénétrer la recherche nucléaire américaine (Le Monde).

Отже, ми бачимо, що ремою наведеної статті є інформація стосовно того, що шпигуни китайської розвідки змогли заволодіти відомостями стосовно стану американських ядерних розробок. Переглянувши заголовок, підзаголовок та врізку можна скласти уявлення про зміст статті та вирішити для себе, цікавить вас вона чи ні.

Перший абзац французької статті (вступ) з точки зору комунікативної прогресії несе смислове навантаження. Саме тут автор формулює головну думку статті. Усі ключові слова також

наявні у першому абзаці. До прикладу, візьмемо ті ж статті, в яких ми порівнювали заголовки з підзаголовками:

1. Les cinq suspects du viol collectif d'une étudiante indienne, décédée samedi des suites de ses blessures, ont formellement été inculpés hier par un tribunal de Saket, au sud de Delhi, de meurtre, enlèvement et viol. L'agression avait déclenché la colère de la population qui, pendant des jours, a battu le pavé de la capitale indienne pour réclamer des mesures efficaces pour protéger les femmes contre les violences sexuelles (Le Monde).

У першому абзаці автор конкретизує заголовок та підзаголовок: він вказує на кількість підозрюваних та на пред'явлене їм звинувачення за викрадення, звалтування та вбивство. Можна припустити, що в наступних абзацах статті розглядатимуть деталі вчинення злочину та його наслідки.

2. Il sera les yeux et les oreilles du président. Vingt-quatre heures sur vingt-quatre, un coordonnateur national veillera bientôt, de l'Elysée, sur les services de renseignement français. Une information recueillie à Bagdad, une image satellite prise depuis le ciel afghan, un virement suspect repéré sur un compte offshore ou la détection d'un réseau islamiste radical en banlieu : dès septembre, les secrets des espions, contre-espions, policiers, gendarmes et douaniers spécialisés seront filtrés, analysés, recoupés par ce «Monsieur Renseignement». Les plus importants remonteront à Nicolas Sarkozy (Le Monde).

У першому абзаці автор пояснює, у чому ж полягатиме завдання міжнародного координатора Бернара Бажоле – він стане «вухами та очима» президента. Назву статті пояснюють у першому абзаці – президент бере під контроль спеціальні служби.

3. Les mythes ont la vie dure. Certains continuent à voir partout la main du Mossad. Même dans l'affaire Monica Lewinsky. Un livre récent du Britannique Gordon Thomas ne souvient-il pas que des services secrets israéliens avaient enregistré les conversations téléphoniques entre le président Clinton et Monica Lewinsky? Et, toujours selon cet ouvrage, les responsables israéliens auraient envisagé d'exercer une sorte de chantage sur le président américain: user de ces enregistrements pour échapper à des pressions politiques (Le Monde).

Вступ є продовженням підзаголовку – автор пояснює, чому ж Моссад вважають всюдишньою та всесильною спецслужбою та формулює головну проблему статті: політичні репресії як головний інструмент ізраїльської спецслужби. Яскравим прикладом таких методів діяльності спецорганів є скандал із Біллом Клінтоном та Монікою Левінськи.

4. C'est Peter Hakim, président d'Inter-américain Dialogue, un centre d'analyse de Washington, qui l'affirme : «Les relations entre les Etats-Unis et l'Amérique latine sont à leur niveau le plus bas depuis la fin de la guerre froide». Les déclarations d'Evo Morales semblent confirmer son diagnostic : «Vive la coca, à bas les Yankees!» a lancé cet ancien planteur de coca devenu président de la Bolivie, au soir de son triomphe électoral du 18 décembre (54 % des voix, dès le premier tour). Ses projets ont de quoi indisposer Washington : nationalisation partielle des hydrocarbures et légalisation des plantations de coca dans la région du Chapare. Morales partage avec son homologue vénézuélien, Hugo Chavez, une grande admiration pour le «combat anti-impérialiste» de Fidel Castro. Voilà qui promet... (Le Monde).

Перший абзац фактично підтверджує підзаголовок: мова йтиме про погіршення відносин між США та Латинською Америкою.

5. Jamais les services spéciaux chinois n'ont été si actifs. Dans tous les domaines : espionnage économique, piratage informatique, pillage technologique. Aussi, la question se pose : ont-ils remplacé le KGB soviétique de la guerre froide? (Le Monde).

У наведеному вище вступі автор говорить про зростання рівня активності спеціальних служб Китаю. Власне перший абзац та підзаголовок допомагають зрозуміти назву статті. Однак у вступі автор у формі запитання піднімає ще одну проблему, вирішення якої варто шукати у самому тексті статті.

З наведених вище прикладів бачимо, що перший абзац статті містить тематичну інформацію, яка була ремою у підзаголовку чи заголовку. Основна мета вступу – постановка головної теми статті, її проблематики. Отже, вступ (перший абзац) розкриває заголовок та підзаголовок, є їхнім логічним продовженням, відповідно, містить як тематичну, так і тематичну інформацію. В усіх наступних абзацах, які складають основний корпус статті відбувається розкриття першого абзацу.

Важливе значення у французькій статті має кінцівка, адже саме в останньому абзаці проявляється авторська модальність, його відношення до повідомлення. Варто зауважити, що кінцівка французької статті є досить специфічною: вона ніби відокремлена від загального тексту, адже тут автор висловлює свою, суб'єктивну, думку, часто в завуальованій формі. Ось чому останні речення статті не завжди легко зрозуміти. Розглянемо декілька прикладів:

1. Enfin, Bajolet et ses collaborateurs seront en première ligne dans un dossier controversé : le renforcement du secret-défense. Un chantier

très délicat : il risque d'accroître la part d'ombre de services régulièrement suspectés de manoeuvres politiques (Le Monde).

2. Sans partager cette thèse, bien des experts estiment que le Mossad a sans doute eu trop tendance ces dernières années à se reposer sur les lauriers. Toutefois, sa légende est encore vivace. Non seulement certains voient toujours le Mossad tirer partout les ficelles. Mais encore les agents secrets israéliens à la retraite continuent à trouver facilement de nouveaux employeurs à l'étranger (Le Monde).

3. Comme il semblait loin, le temps où la Maison Blanche faisait et défaisait les gouvernements dans son arrière-cour ... (Le Monde).

У цьому висновку автор із певною насмішкою натякає на ті далекі часи, коли США мали необмежений контроль над урядами інших держав.

4. Le SVR russe est remonté à un fort niveau d'activité. Mais les chinois étaient déjà très présents dans l'espionnage économique, qu'ils n'ont fait qu'intensifier (Le Monde).

Автор завершує рамкову конструкцію статті: він закінчує тим, з чого розпочав – дійсно, китайський економічний шпionаж наразі значно посилюється.

5. Aujourd'hui, pour jbttenir la levée du secret, les magistrats peuvent saisir une commission administratives indépendante : les portes du bunker restent entreouvertes. Demain, les juges risquent de trouver porte close (Le Monde).

У статті мова йшла про те, що для отримання ордеру на обшук у приміщенні, в якому розташовується спецслужба, необхідно скликати спеціальну комісію. Автор образно порівнює спец-

службу з бункером і у висновку натякає на те, що, якщо зараз і є можливість хоча б частково потрапити до цього бункеру, то завтра цієї можливості може вже й не бути.

Як видно з наведених прикладів, у кінці статті автор може прямо висловити своє ставлення, може лише натякнути, а може залишити проблему відкритою. Так чи інакше, кінцівка статті є обов'язковим компонентом закінченості всього тексту. Однак, читачеві, який не зумів розгледіти задум автора, стаття може здатися незавершеною. Насправді ж, завершеність статті полягає саме в тому, що автор не бачить однозначного її вирішення. Або ж він не вважає за потрібне повідомляти висновок, вирішення, кінцеве судження, вважаючи, що сам підтекст, форма викладу інформації підкажуть читачеві необхідне чи можливе вирішення, а сам автор ніби лише «підштовхує» до нього.

Висновки. Підсумовуючи викладене вище, зазначимо, що хоча й явище актуального членування, на матеріалі французьких текстів зокрема, розглянуто науковцями досить глибоко, французька газетна стаття залишається цікавим об'єктом дослідження з позиції комунікативного синтаксису та має ряд особливостей, які суттєво відрізняються її від української газетної статті. Ці особливості беруть участь у реалізації тема-рематичної прогресії, адже несуть в собі інформаційне навантаження, починаючи від розташування статті у газеті. Знання цих характеристик допоможе читачеві краще зрозуміти задум та посил автора, а перекладачеві транслювати його мовою перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Огієнко К. О. Актуальне членування речення в теоретичному і прикладному мовознавстві ХХ століття : автореферат дисертації ... кандидата філологічних наук : 10.02.15. Одеса, 2018. 27 с.
2. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. К. : Либідь, 1993. 368 с.
3. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови: синтаксис : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2001. 662 с.
4. Шульгіна В. Інформативність і комунікативне членування. *Медіапростір*. 2017. Випуск 9. С. 59–64.

REFERENCES

1. Ohiienko K. O. Aktualne chlenuvannia rechennia v teoretychnomu i prykladnomu movoznavstvi XX stolittia : avtoreferat dysertatsii ... kandydata filolohichnykh nauk [Topical sentence structure in theoretical and applied linguistics of the 20th century: thesis abstract for obtaining the scientific degree of candidate of philological sciences] : 10.02.15. 2018. 27. [in Ukrainian].
2. Vykhovanets I. R. Hramatyka ukrainskoi movy [Grammar of the Ukrainian language. Syntax]. Syntaksys. Lybid, 1993. 368 s. [in Ukrainian]
3. Zahnitko A. P. Teoretychna hramatyka ukrainskoi movy: syntaksys [Theoretical grammar of the Ukrainian language: syntax monograph]: monohrafiia. Donetsk National University, 2001. 662. [in Ukrainian]
4. Shulhina V. Informatyvnist i komunikatyvne chlenuvannia. [Informativeness and communicative membership]. *Mediaprostir*. 2017, № 9. 59–64. [in Ukrainian]